Uogólnione modele liniowe

Laboratorium nr 3

- 3.1 Zbiór **finance** zawiera dane dotyczące kondycji finansowej 46 przedsiębiorstw na podstawie czterech wskaźników finansowych.
  - (a) Dopasować model logistyczny. Przetestować hipotezę, że zbiór zmiennych zawiera zmienne istotne i obliczyć procent dewiacji wyjaśnianej przez model.
  - (b) Za pomocą instrukcji step dokonać sekwencyjnego usunięcia z modelu nieistotnych zmiennych. Porównać mniejszy model z modelem wyjściowym. Obliczyć procent dewiacji wyjaśnianej.
  - (c) Rozpatrzyć rezydua oparte na dewiacjach. Podobnie jak w modelu liniowym, ich błędy standardowe są proporcjonalne do pierwiastka z $1-h_{i,i}$, gdzie $h_{i,i}$ jest odpowiednim elementem przekątnej macierzy daszkowej. Wyliczyć studentyzowane rezydua i narysować ich wykres kwantylowy.
  - (d) Wyrzucić obserwacje potencjalnie odstające, dopasować powtórnie model i obliczyć dla niego procent dewiacji wyjaśnionej.
- 3.2 SAheart4.data zawiera dane dotyczące zawałów serca wśród białych mężczyzn w wieku od 15 do 64 lat w Republice Południowej Afryki. Zmienne:
  - chd (coronary heart disease) objaśniana
  - sbp systolic blood pressure
  - ldl poziom cholesterolu ldl
  - famhist występowanie zawałów w rodzinie
  - i inne.
  - (a) Dokonać konwersji zmiennej famhist na zmienną zero-jedynkową i nazwać ją family.
  - (b) Dokonać dopasowania modelu regresji logistycznej po pominięciu zmiennych famhist (zastąpiona przez family), row.names, adiposity (to jest przekształcona zmienna obesity). Zinterpretować wyniki.
  - (c) Dokonać sekwencyjnego wyrzucenia najmniej istotnych zmiennych z modelu za pomocą drop1(nazwa.glm,test='Chi'). Porównać z wynikiem działania step(nazwa.glm, test='Chi'). Porównać uzyskany model z modelem wyjściowym.
- 3.3 Jedną z metod stwierdzenia nieadekwatności modelu logistycznego w przypadku obserwacji indywidualnych jest dopasowanie modelu większego i porównanie adekwatności modelu mniejszego i większego. Rozpatrujemy zbiór kyphosis (jest on m.in. wbudowany w bibliotekę rpart). Pisząc ?kyphosis otrzymuje się opis zbioru.
  - (a) Dopasować dwa modele: g: kyphosis~Age+Number+Start oraz model g powiększony o kwadraty zmiennych objaśniających (nazwijmy go g2). Dla modelu g2:

g2=glm(Kyphosis~Age+I(Age^2)+Start+I(Start^2)+Number+I(Number^2),family=binomial,data=kyphosis).

- (b) Stwierdzić, czy którakolwiek ze zmiennych w modelu g jest istotna.
- (c) Za pomocą instrukcji step usunąć zmienne nieistotne z modelu g2 (stworzony w ten sposób model nazwać g1). Porównać wartości AIC dla g i g1 oraz przeprowadzić test $H_0: g$ kontra $H_1: g_1$.
- 3.4 Zbiór **discoveries** zawiera trajektorie szeregu czasowego z liczbą wielkich odkryć od 1860 do 1959 roku. Celem ćwiczenia jest stwierdzenie, czy średnia liczba odkryć w roku jest stała.
  - (a) Narysować wykres zależności liczby odkryć od czasu (discoveries są obiektem typu time series (ts), dlatego instrukcja plot(discoveries) daje na osi x zmienną o wartościach rzeczywistych).
  - (b) Zakładając, że liczba odkryć w roku ma rozkład Poissona i postulując model poissonowski:
    - i. przeprowadzić test hipotezy o stałości średniej liczby odkryć postulując najprostszy możliwy model, sprawdzając uprzednio jego dopasowanie
    - ii. metoda alternatywna: podobnie jak w postępowaniu z danymi ze zbioru kyphosis, dopasować do liczby odkryć trend kwadratowy względem czasu i stwierdzić, czy współczynniki odpowiadające członowi liniowemu i kwadratowemu sa istotne.